

พระราชบัญญัติ
เรือสยาม
พุทธศักราช ๒๔๘๑

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)
ชาติชายที่พอลภา
พล. อ. เจ้าพระยาพิชเชนทรโยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ ๑๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๒
เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

เล่ม ๕๖ หน้า ๒๓๑ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๒๒

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรมีกฎหมายว่าด้วยเรือสยาม

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเรือสยาม พุทธศักราช ๒๕๒๒"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ เมื่อสิ้นกำหนดร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาตั้งต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วย การจดทะเบียน และออกใบอนุญาตสำหรับเรือจับสัตว์น้ำสยาม พุทธศักราช ๒๕๑๗ พระราชบัญญัติว่าด้วย การจดทะเบียน และออกใบอนุญาตสำหรับเรือจับสัตว์น้ำสยาม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๑๘ และบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ เรือราชนาวีสยามเป็นเรือสยาม แต่ไม่อยู่ภายใต้บังคับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัติ^๑ วรรคแรกจะมีข้อความแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

๑. “บ้านน้ำสยาม” หมายความว่า บริเวณน้ำน้ำที่อยู่ภายใต้อธิปไตยของประเทศสยาม

๒. “เมืองท่า” หมายความว่า ท่าเรือ หรือถิ่นที่ทอดจอดเรือเพื่อขนถ่ายคนโดยสารหรือของ

๓. “เรือ” หมายความว่า ยานพาหนะทางน้ำทุกชนิด

๔. “เรือกล” หมายความว่า เรือที่เดินด้วยกำลังเครื่องจักรกล จะใช้กำลังอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม

๕. “เรือทะเล” หมายความว่า เรือที่มีลักษณะสำหรับใช้ในทะเล

๖. “เรือสำเภา” หมายความว่า เรืออ้อมที่มีใช้เรือทะเล

๗. “การตั้งบ้านน้ำสยาม” หมายความว่า การขนส่งคนโดยสาร หรือของหรือลากจูง เพื่อการค้าไว้ จากเมืองท่าหรือถิ่นที่หนึ่งภายใน บ้านน้ำสยาม ไปยังเมืองท่าหรือถิ่นที่อีกแห่งหนึ่งหรือหลายแห่งภายในบ้านน้ำสยาม

๘. “การประมง” หมายความว่า การจับสัตว์น้ำทุกชนิดรวมทั้งใช้เรือไปทำการจับสัตว์น้ำ หรือเป็นพาหนะไปทำการจับสัตว์น้ำด้วย

๘. "ผู้ควบคุมเรือ" หมายความว่า นายเรือ สรั่ง
ไต้ก๋ง นายท้าย คนลือท้ายหรือบุคคลใดอื่น ผู้ทำหน้าที่
บังคับเรือและรับผิดชอบในเรือ แต่ไม่หมายความถึงผู้นำ
เรือ

๑๐. "คนประจำเรือ" หมายความว่า บรรดาคนที่
หน้าที่ทำการประจำอยู่ในเรือ

๑๑. "รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการ
ตามพระราชบัญญัติ

๑๒. "เจ้าท่า" หมายความว่า อธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้
ทำการแทนอธิบดีกรมเจ้าท่า และหมายความถึงผู้ที่รัฐมนตรี
แต่งตั้งให้เป็นเจ้าท่า หรือให้รักษาการแทนเจ้าท่า

๑๓. "นายทะเบียนเรือ" หมายความว่า ผู้ที่รัฐมนตรี
แต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนเรือ หรือให้รักษาการแทนนาย
ทะเบียนเรือ

หมวด ๑

การจดทะเบียนเรือสยาม

มาตรา ๖ การจดทะเบียนเรือสยามตามพระราชบัญญัติ
นี้ ต้องจดทะเบียนเรือ

วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๒๓๔

มาตรา ๗ ผู้ที่จะถือกรรมสิทธิ์เรื่องจดทะเบียน เป็นเรือสยามได้นั้น จะเป็นบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลก็ตาม ต้องมีสัญชาติไทย

ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัด ต้องจดทะเบียนตามกฎหมายสยาม มีสำนักงานใหญ่ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทตั้งอยู่ในราชอาณาจักรสยาม และ

๑. ในกรณีที่เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมด ต้องมีสัญชาติไทย

๒. ในกรณีที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมดซึ่งต้องรับผิดชอบร่วมกันโดยไม่จำกัดจำนวนต้องมีสัญชาติไทย และทุนของห้างหุ้นส่วนนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบต้องเป็นของบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย

๓. ในกรณีที่เ็นบริษัทจำกัด การรวมการส่วนมากต้องมีสัญชาติไทย และทุนของบริษัทนั้นไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบ ต้องเป็น ของบุคคลธรรมดา ซึ่งมีสัญชาติไทยและบริษัทนั้นต้องไม่มีข้อบังคับอนุญาตให้ออกหุ้นผู้ก่อ

มาตรา ๘ เรือที่จะกล่าวต่อไปนี้ เมื่อได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ถือว่าเป็นเรือสยาม

สำหรับการค้าในน่านน้ำสยาม

๑. เรือกล ขนาดตั้งแต่สิบตันกรอสส์ขึ้นไป
๒. เรือทะเลที่มีไซ้เรือกล ขนาดตั้งแต่ยี่สิบตันกรอสส์ขึ้นไป
๓. เรือลำน้ำที่มีไซ้เรือกล ขนาดตั้งแต่ห้าสิบตันกรอสส์ขึ้นไป

สำหรับการประมง

๑. เรือกลทุกขนาด
๒. เรือที่มีไซ้เรือกลขนาดตั้งแต่หกตันกรอสส์ขึ้นไป

มาตรา ๘ เรือของบุคคลตามมาตรา ๗ ซึ่งมีได้ ใช้ประโยชน์ตามมาตรา ๔๗ แม้จะมีขนาดต่ำกว่าไว้ในมาตรา ก่อน และเรือของบุคคลตามมาตรา ๘ ขนาดต่ำกว่าที่กล่าวไว้ในมาตรา ก่อน สำหรับการค้าในน่านน้ำสยามหรือการประมงแล้วแต่กรณี ไม่ต้องจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

เรือซึ่งกล่าวในมาตรานี้ ให้ถือว่าเป็นเรือสยามด้วย

มาตรา ๑๐ ในการจดทะเบียนเป็นเรือสยาม ผู้ขอต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

๑. ยื่นคำแสดงกรรมสิทธิ์ตามแบบพิมพ์ของกรมเจ้าท่า
๒. ทำคำรับรองว่าเงื่อนไขในการที่จะถือกรรมสิทธิ์ได้
เป็นไปตามมาตรา ๑ และถ้าจะขานหลักฐานมาพิสูจน์คำ
รับรองนั้น ถ้าผู้ขอเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัด ต้อง
นำใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
นั้นมาแสดง

๓. ยื่นใบสำคัญแสดงการตรวจเรื่อง ซึ่งพนักงานตรวจ
เรือกรมเจ้าท่าได้ออกให้ตามมาตรา ๑๒

๔. ยื่นรายการแสดงวัน เดือน ปี และคำย่อต่อเรือ
นั้นเสร็จ เพื่อกำหนดแสดงได้

๕. ถ้าเรือนั้นเดิมเป็นของเอกชนต่างตัว ให้แจ้งชื่อเรือ
ซึ่งใช้อยู่เดิมนั้นด้วย

๖. แสดงชื่อผู้ควบคุมเรือ

มาตรา ๑๑ เรือที่ขอจดทะเบียนเป็นเรือสยามให้มี
เครื่องหมายควรเห็นได้ชัดเจนไว้ที่ตัวเรือตามที่กำหนดในกฎ
กระทรวง

เมื่อได้จดทะเบียนเป็นเรือสยามแล้ว และทราบใดที่
การจดทะเบียนนั้นยังไม่สิ้นไป ให้เป็นหน้าที่ของผู้ควบคุม
เรือที่จะรักษาเครื่องหมายดังกล่าวแล้วนั้นให้ถาวรอยู่เสมอ จะ

เปลี่ยนแปลงหรือปิดบังไม่ได้ นอกจากเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๒ เรือที่จะจอดทะเล เบียน เบียน เรือ สยาม ต้องมีใบสำคัญแสดงการตรวจเรือไปแสดงต่อ นายทะเล เบียน เรือว่า เรือ นั้น ได้รับการตรวจจากพนักงานตรวจเรือ กรมเจ้าท่า ถูกต้อง ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำสยาม

มาตรา ๑๓ ในการรับจดทะเล เบียน เบียน เรือ สยาม ให้ นายทะเล เบียน เรือ เก็บใบสำคัญแสดงการตรวจเรือไว้ และ ถ้า มี ใบ สำคัญ ของ ผู้ ต่อ เรือ หรือ หนังสือ สำคัญ แสดง การ โอน ให้ เก็บ ไว้ ด้วย

มาตรา ๑๔ สมุหทะเล เบียน เรือ สยาม ให้ ทำ ตาม แบบ พิมพ์ ของ กรม เจ้า ท่า และ ให้ มี รายงาน ตั้ ต่อ ไป นี้ ด้วย

๑. ชื่อ เรือ ชื่อ เมือง ท่า ที่ เรือ นั้น จอด ทะเล เบียน และ ชื่อ ผู้ ควบคุม เรือ
๒. ประเภท ของ เรือ ชื่อ และ ชื่อ เจ้า ของ ภู ที่ ต่อ เรือ นั้น
๓. รายงาน ตรวจ เรือ
๔. รายงาน แสดง การ ใ้ กรม สัตร์ ตาม ที่ ปราบ กฏ ใน คำ รับ รอง

๕. ชื่อ ที่อยู่ และอาชีพการงานของผู้ลงทะเบียนเป็น
ผู้ถือกรรมสิทธิ์

ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัด ให้มีชื่อและที่อยู่
ของผู้จัดการหรือกรรมการด้วย

มาตรา ๑๕ เรือดำน้ำได้จดทะเบียนเป็นเรือสยามณเมือง
ท่าใด เมืองท่านั้นเป็นเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น

หมวด ๒

ใบทะเบียนเรือสยาม

มาตรา ๑๖ เมื่อได้จดทะเบียนเรือแล้ว ให้นายทะเบียน
เรือออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามแบบพิมพ์ของ
กรมเจ้าท่าให้แก่ผู้ขอจดทะเบียน ใบสำคัญนี้ให้เรียกว่า “ใบ
ทะเบียน”

มาตรา ๑๗ ในระหว่างเวลาที่ลงใช้เรือนั้น ใบทะเบียน
ให้ใช้เป็นเอกสารประจำเรือ และผู้ควบคุมเรือต้องรักษา
ไว้ในเรือเสมอ ผู้ใดจะเอาไปเสียจากเรือไม่ได้ นอก
จากเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น และ
เมื่อเจ้าพนักงานขอตรวจ ผู้ควบคุมเรือต้องนำออกแสดง
ทันที

มาตรา ๑๘ ถ้าใบทะเบียนสูญหายหรือเป็นอันตรายไป
ด้วยประการอื่น หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้ควบคุม
เรือขอใบทะเบียนใหม่แทนใบเก่าจากนายทะเบียนเรือประจำ
เมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น

ถ้ากรณีดังกล่าวแล้วเกิดขึ้นนอกเมืองท่าขึ้นทะเบียนของ
เรือนั้น ให้ผู้ควบคุมเรือขอใบทะเบียนชั่วคราวที่เมืองท่า
แรกถึง ซึ่งมีนายทะเบียนเรือหรือเจ้าพนักงานกงสุลสยาม
แล้วแต่กรณี

เมื่อเรือมาถึงเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือ ผู้ควบคุม
เรือต้องนำใบทะเบียนชั่วคราวส่งนายทะเบียนเรือประจำเมือง
ท่านั้นภายในกำหนดสิบวันนับแต่วันเรือถึง เพื่อนายทะเบียน
เรือจะได้ออกใบทะเบียนใหม่แทนใบเก่า

ในกรณีที่ใบทะเบียนไม่มีที่ว่างสำหรับกรอรายการต่างๆ
ได้ต่อไป ให้นายทะเบียนเรือหรือเจ้าพนักงานกงสุลสยาม
แล้วแต่กรณี ออกใบประจำต่อตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙ เมื่อได้ออกใบทะเบียนใหม่แทนใบเก่าแล้ว
ถ้าใบเก่ายังมีอยู่ในกรณีที่ชำรุดในสาระสำคัญ หรือได้พบ
ในภายหลังในกรณีที่สูญหาย ให้ผู้ควบคุมเรือส่งแก่นาย

วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๒๔๐

ทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือโดยด่วน เพื่อจัดการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ เมื่อมีการเปลี่ยนตัวผู้ควบคุมเรือให้ผู้ควบคุมเรือคนใหม่ นำใบทะเบียนกับประกาศนียบัตรหรือใบอนุญาตประจำตัวของตนไปแสดงต่อเจ้าท่าหรือนายทะเบียนเรือหรือเจ้าพนักงานกงสุลสยาม แล้วแต่กรณีก่อนเรือออก

เมื่อเจ้าพนักงานดังกล่าวมานั้น ได้พิจารณาเป็นที่พอใจแล้ว ให้หมายเหตุการเปลี่ยนตัวผู้ควบคุมเรือในใบทะเบียนและลงนามกำกับไว้

เมื่อมีการเปลี่ยนตัวผู้ควบคุมเรือนอกเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น ให้เจ้าพนักงานผู้หมายเหตุรายงานไปยังนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้นโดยด่วน

ให้รัฐมนตรีมีอำนาจยกเว้นเรือสยามที่จอดทะเบียนแล้วบางขนาดมิต้องปฏิบัติตามบทแห่งมาตรานี้ โดยออกเป็นกฎกระทรวง

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่มีการเปลี่ยนกรรมสิทธิ์เรือให้นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้นเป็นผู้หมายเหตุไว้ในใบทะเบียน

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนกรรมสิทธิ์เรือนอกเมืองท่าขึ้นทะเบียน
ของเรือ ให้นายทะเบียนเรือหรือเจ้าพนักงานกงสุลสยามประจำ
เมืองท่าที่มีการเปลี่ยนกรรมสิทธิ์หรือที่เรือแรกถึง แล้วแต่กรณี
เป็นผู้หมายเหตุในใบทะเบียน แต่จะต้องแจ้งให้นายทะเบียน
เรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้นทราบ และได้รับ
อนุญาตจากนายทะเบียนเรือนั้นก่อน

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่เรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้วได้
สูญหายไ้ ถูกขโมยหรือถูกทำลาย ถูกเพลิงเผาผลาญ
อัปปาง ทำลายหรือถูกทะเลทิ้ง ให้เจ้าของเรือแจ้งแก่นาย
ทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือนั้น ภายใน
สามสิบวันนับแต่วันที่ตนทราบเหตุการณ์ และให้นายทะเบียน
เรือนั้น บันทึกข้อความที่ได้รับแจ้งลงไว้ในสมุดทะเบียน
เป็นหลักฐาน

ในกรณีดังกล่าวแล้วในวรรคก่อน ถ้าใบทะเบียนไม่
สูญหายหรือไม่ถูกทำลาย ให้ผู้ควบคุมเรือคืนใบทะเบียน
แก่นายทะเบียนเรือหรือเจ้าพนักงานกงสุลสยามประจำเมือง
ท่าที่เกิดเหตุหรือที่แรกถึง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๓ ให้นายทะเบียนเรือหรือเจ้าพนักงานกงสุลสยาม แล้วแต่กรณี ส่งใบทะเบียนที่ได้รับไว้ตามมาตรา ก่อนไปยังนายทะเบียนเรือประจำเมืองทำขึ้นทะเบียนของเรือ

มาตรา ๒๔ ถ้าเรือได้เปลี่ยนกรรมสิทธิ์ หรือต่อขึ้นใหม่ นอกราชอาณาจักรสยามและเป็นเรือของบุคคลผู้มีลักษณะที่จะเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เรือสยามได้ตามมาตรา ๗ เจ้าพนักงานกงสุลสยามอาจออกใบทะเบียนชั่วคราวให้แก่ผู้ควบคุมเรือ และให้เจ้าพนักงานกงสุลสยามส่งสำเนาใบทะเบียนชั่วคราวนั้น ไปยังนายทะเบียนเรือประจำเมืองทำซึ่งมีความจำเป็นจะจดทะเบียนโดยด่วน

ข้อความในใบทะเบียนชั่วคราวต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

๑. ชื่อเรือ
๒. ชื่อผู้ควบคุมเรือ
๓. ชื่อเจ้าของเรือ และในกรณีที่เปลี่ยนกรรมสิทธิ์ ชื่อเจ้าของทั้งเก่าและใหม่
๔. เหตุที่ได้กรรมสิทธิ์เรือนั้น
๕. วัน เดือน ปี และตำบลที่ได้กรรมสิทธิ์
๖. รายการเกี่ยวกับขนาดเรือ การต่อเรือ และรายการอื่น ๆ เท่าที่แสดงได้

๗ ข้อเมืองท่าซึ่งมีความจำนงจะจดทะเบียนเป็นเรือสยาม

มาตรา ๒๕ ใบทะเบียนชั่วคราวซึ่งเจ้าพนักงานกงสุลสยามออกให้ตามมาตราก่อน ให้ใช้ได้เช่นเดียวกับใบทะเบียนตัวจริงและให้ใช้ได้จนกว่าเรือนั้นมาถึงเมืองท่าแรกในราชอาณาจักรสยามที่ม้านายทะเบียนเรือ แต่ห้ามมิให้ใช้เกินกำหนดหกเดือนนับแต่วันออกใบทะเบียนชั่วคราวนั้น

ให้ผู้ควบคุมเรือส่งใบทะเบียนชั่วคราวแก่นายทะเบียนเรือภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่เรือนั้นมาถึงเมืองท่าซึ่งมีความจำนงจะจดทะเบียน

มาตรา ๒๖ ภายในน่านน้ำสยาม เมื่อเรือลำใดจะออกไปยังเมืองท่าหนึ่งเมืองท่าใด เพื่อจะจดทะเบียนเป็นเรือสยามและประสงค์จะรับประโยชน์ตามพระราชบัญญัติในระหว่างเดินทางนั้น ให้ผู้ควบคุมเรือขอใบผ่านเมืองท่าชั่วคราวจากเจ้าท่าผู้ควบคุมถิ่นที่เรือจะออกไป

ใบผ่านเมืองท่าชั่วคราวนี้ให้ใช้ได้เสมือนใบทะเบียนภายในกำหนดเงื่อนไขอันระบุไว้ในใบผ่านเมืองท่าชั่วคราวนั้น

ในการขอใบผ่านนี้ เมื่อเจ้าท่าได้พิจารณาไม่เห็นสมควร
จะไม่อนุญาตก็ได้

หมวด ๓

การโอนกรรมสิทธิ์เรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้ว

มาตรา ๒๗ การโอนโดยนิติกรรมซึ่งกรรมสิทธิ์เรือสยาม
ที่ได้จดทะเบียนแล้ว ให้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนเรือประจำ
เมืองทำขึ้นทะเบียนของเรือนั้น เพื่อขอให้จัดการโอนไว้ใน
สมุดทะเบียน

สัญญาโอนกรรมสิทธิ์เรือตามมาตรา นี้ ให้ทำเป็นหนังสือ
ตามแบบพิมพ์ของกรมเจ้าท่า ต่อหน้านายทะเบียนเรือ
ดังกล่าวมาแล้ว

ถ้ามีการโอนกรรมสิทธิ์เรือดังกล่าวมาแล้วนอกเมืองทำ
ขึ้นทะเบียนของเรือ ให้แก่นายทะเบียนเรือหรือเจ้าพนักงาน
กงสุลสยามประจำเมืองท่าที่มีการโอนกรรมสิทธิ์เรือนั้น แล้ว
แต่กรณี ทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้น
ทะเบียนของเรือ โดยหมายเหตุการณ์โอนไว้ในใบทะเบียน
และส่งสำเนาสัญญา ถ้าจำเป็นก็รวมทั้งคำแปลสัญญาอันรับ
รองว่าถูกต้องไปยังนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียน

ของเรือนั้นโดยด่วน เมื่อได้รับเอกสารเช่นว่านั้นและเห็นว่า ถูกต้องแล้ว ให้นายทะเบียนเรื่องจตุการโอนไว้ในสมุดทะเบียน

มาตรา ๒๘ ในกรณีดังกล่าวมาแล้วในมาตราก่อน เมื่อปรากฏว่าผู้รับโอนไม่ต้องด้วยลักษณะที่จะเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เรือสยามได้ตามมาตรา ๗

๑. ถ้าทำการโอนณเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือ ให้นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าที่กล่าวนั้นเรียกใบทะเบียนคืน และให้ถอนทะเบียนเรือนั้นเสีย

๒. ถ้าทำการโอนนอกเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือ ให้นายทะเบียนเรือ หรือเจ้าพนักงานกงสุลสยาม แล้วแต่กรณี เรียกใบทะเบียนคืนและให้ส่งรายงานเกี่ยวกับเหตุการณ์และใบทะเบียนนั้น พร้อมทั้งเอกสารต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในวรรคสามแห่งมาตราก่อนไปยังนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือเพื่อให้ถอนทะเบียนเรือนั้นเสีย

มาตรา ๒๙ เมื่อกรรมสิทธิ์ในเรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้วได้ตกไปเป็นของผู้ใดโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม ให้ผู้นั้นส่งใบทะเบียน พร้อมทั้ง คำรับรอง และ พะยานหลักฐานเกี่ยวกับสัญชาติของตน ต่อ นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่า

วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๒๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๒๔๖

ขึ้นทะเบียนของเรือนั้นภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่เรือได้ตกไปเป็นของผู้นั้น

เพื่อการนี้ให้นายทะเบียน เรือมีอำนาจออกหมายเรียกบุคคลและพะยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องมาสอบถามได้

มาตรา ๓๐ เมื่อเรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้ว ได้ตกไปโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรมเป็นของบุคคลที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือสยามได้ตามมาตรา ๓ ให้ผู้ที่ได้กรรมสิทธิ์เรือนั้นยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนเรือประจำเมืองทำขึ้นทะเบียนของเรือ เพื่อขอจดทะเบียนเรือนั้นในนามของตน ภายในกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในมาตรา ก่อนพร้อมทั้งนำพะยานหลักฐานมาแสดงว่าตนได้กรรมสิทธิ์และเป็นผู้ที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือสยามได้

เมื่อได้รับคำร้องและพะยานหลักฐานดังกล่าวข้างต้นแล้ว ถ้ามีมูลพอเชื่อฟังได้ภายในเจ็ดวัน ให้นายทะเบียนเรือจัดให้ปิดประกาศคำร้องนั้นไว้ ณ เมืองทำขึ้นทะเบียนของเรือ และโฆษณาในหนังสือพิมพ์ โดยผู้ร้องต้องออกค่าใช้จ่ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ถ้าพนักงานสามสิบวันนับแต่วันที่ปิดประกาศไว้แล้ว ไม่มีผู้ใดคัดค้านต่อนายทะเบียนเรือ ให้นายทะเบียนเรือ เรียกใบทะเบียนจากผู้ร้องและเมื่อได้สอบพยานหลักฐานเป็นที่ถูกต้องแล้ว ให้นายทะเบียนเรือบันทึกรายการไว้ในสมุดทะเบียนและหมายเหตุใบทะเบียนตามคำร้องนั้น

ถ้ามีผู้คัดค้านภายในสามสิบวันนั้น ให้นายทะเบียนเรือ แจ้งให้ผู้คัดค้านนำคดีไปฟ้องศาลภายในสิบห้าวัน และในระหว่างสิบห้าวันนี้นายทะเบียนเรืองดการบันทึกรายการหรือหมายเหตุไว้ก่อน ถ้าผู้คัดค้านไม่นำคดีไปฟ้องศาลภายในกำหนดนั้น ให้นายทะเบียนเรือดำเนินการตั้งบัญญัติไว้ในวรรคก่อน ถ้าผู้คัดค้านนำคดีไปฟ้องศาล ให้นายทะเบียนเรือเลื่อนการดำเนินการไปจนกว่าศาลจะได้พิพากษาคดีถึงที่สุดแล้ว จึงดำเนินการต่อไปตามคำพิพากษานั้น

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่เรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้ว ได้ตกไปโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม เป็นของบุคคลผู้ไม่ต้องด้วยลักษณะที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือสยามได้ตามมาตรา ๗ ก็ดี หรือในกรณีที่บุคคลผู้เป็นเจ้าของขาดลักษณะเช่นนั้นด้วยเหตุใด ๆ ก็ดี ถ้าเจ้าของเรือมีความประสงค์จะให้เรื่อนั้นยังคงเป็น

เรือสยามต่อไปก็ให้จัดการโอนไปยังผู้ที่ จะถือกรรมสิทธิ์เรือ สยามได้ตามมาตรา ๗ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่เรือได้ตก ไปเป็นของตน หรือนับแต่วันที่ขาดลักษณะเช่นนั้น แล้ว แต่กรณี แต่ถ้าเจ้าของเรือไม่มีความประสงค์จะให้เรือ นั้น ยังคงเป็นเรือสยามต่อไป ก็ให้ยื่นคำร้องขอถอนทะเบียน ต่อ นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือ นั้น เสีย ภายในเก้าสิบวัน ดังกล่าวแล้วดูกัน

ถ้าพ้นกำหนด เก้าสิบวัน ดังกล่าว ไว้ ในวรรคก่อน แล้ว เจ้าของเรือมิได้จัดการอย่างใด ให้ถือว่าเจ้าของเรือมีความ ประสงค์จะให้เรือ นั้น ยังคงเป็นเรือสยามต่อไป และเมื่อ กรมเจ้าท่าร้องขอ ให้พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้อง ต่อศาลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนด เก้าสิบวัน ดังกล่าวแล้ว เพื่อขอให้ศาลสั่งขายทอดตลาดเรือ นั้น แก่ผู้ที่ จะถือกรรมสิทธิ์เรือสยามได้ตามมาตรา ๗ เมื่อขายได้และหัก ค่าธรรมเนียมกับค่าใช้จ่ายเหลือเงิน เป็นจำนวนสุทธิเท่าใด ให้จ่ายแก่บุคคลผู้มีสิทธิจะได้รับ

ในระหว่างที่จัดการโอนดังกล่าวข้างต้น ให้ถือว่าเรือ นั้น เป็นเรือสยาม แต่ในกรณีที่มิได้จัดการโอนตามวรรคสองมิให้ ถือว่าเรือ นั้น เป็นเรือสยาม เมื่อพ้นกำหนดร้อยแปดสิบวัน

นับแต่วันที่เรื่อนั้นเป็นของบุคคลผู้ไม่ต้องด้วยลักษณะที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือสยามได้และเมื่อพ้นกำหนดร้อยแปดสิบวันนั้นไปแล้ว ให้นายทะเบียนเรือถอนทะเบียนเรื่อนั้นเสีย

มาตรา ๓๒ เมื่อหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทจำกัดซึ่งเป็นเจ้าของเรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้วได้ตกไปเป็นของบุคคลอื่นใดโดยนิติกรรม หรือโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรมให้หุ้นส่วนผู้จัดการหรือกรรมการผู้จัดการบริษัทแล้วแต่กรณีแจ้งความต่อนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้น ทะเบียนของเรื่อนั้น ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตนทราบว่าหุ้นได้ตกไปเป็นของบุคคลอื่นนั้น พร้อมทั้งยื่นรายงานเกี่ยวกับสัญชาติของบุคคลที่ได้มาเป็นเจ้าของหุ้นนั้นด้วย

เพื่อการนี้ ให้นายทะเบียนเรือมีอำนาจออกหมายเรียกบุคคลและพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องมาสอบถามได้

มาตรา ๓๓ ถ้าผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนซึ่งเป็นเจ้าของเรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้ว ขาดลักษณะที่จะเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เรือสยามได้ตามมาตรา ๗ ให้นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้น ทะเบียน ของ เรื่อ นั้น ถอนทะเบียนเรื่อนั้นเสีย เว้นแต่หุ้นของผู้เป็นหุ้นส่วนนั้นจะได้โอนไปยังบุคคล

ผู้ลักษณะที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือสยามได้ ภายในหกสิบวันนับ
แต่วันที่ขาดลักษณะเช่นนั้น

มาตรา ๓๔ ถ้าจำนวนหุ้นในบริษัทจำกัดซึ่งเป็นเจ้าของ
เรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้วบกพร่องจนทำให้บริษัทขาด
ลักษณะที่จะเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เรือสยามได้ตามมาตรา ๗ ให้
ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งขาย
ทอดตลาดหุ้นซึ่งการโอนหรือตกทอดไป เป็นเหตุให้บริษัท
ขาดลักษณะเช่นนั้นแก่ผู้ที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือสยามได้ตาม
มาตรา ๗ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้มีส่วนได้เสียหรือ
พนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี ได้ทราบการขาดลักษณะ
เช่นนั้น

ในการที่จะถือว่าหุ้นใดเป็นเหตุให้บริษัทขาดลักษณะที่
จะถือกรรมสิทธิ์เรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้วได้ เพื่อ
ประโยชน์ในการที่จะร้องขอต่อศาลให้สั่งขายทอดตลาดนั้น
ให้ถือเอาหุ้นซึ่งได้ โอนไปและเป็นเหตุให้บริษัทขาดลักษณะ
ดังกล่าวแล้ว เป็นหุ้นที่จะต้องขายทอดตลาดดังกล่าวนี้ ถ้า
มีจำนวนมากกว่าที่จำเป็นจะต้องขายทอดตลาดก็ให้ขายทอด
ตลาดเฉพาะหุ้นที่มีเลขหมายน้อยที่สุดเป็นลำดับขึ้นไปจน

ครบจำนวนอันจะทำให้บริษัทมีลักษณะที่จะเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์เรือสยามตามมาตรา ๗ หุ้่นนอกนั้นไม่ต้องขายทอดตลาด

การขายทอดตลาดต้องขายให้เสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ลงในประกาศครั้งแรก ถ้าภายในกำหนดนั้นไม่มีผู้ซื้อหุ้่นจนครบจำนวนอันจะทำให้บริษัทมีลักษณะที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือสยามได้ ให้นำทะเบียนเรือประจำเมืองทำขึ้นทะเบียนของเรือนั้นก่อนทะเบียนเรือนั้นเสีย

มาตรา ๓๕ ถ้าจำนวนกรรมการส่วนมากในบริษัทจำกัด ซึ่งเป็นเจ้าของเรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้วไม่ถูกต้องตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗ ให้กรรมการผู้จัดการของบริษัทแจ้งต่อนายทะเบียนเรือประจำเมืองทำขึ้นทะเบียนของเรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตนทราบเหตุการณ์นั้น และถ้าภายในสามสิบวันนับแต่วันที่แจ้งยังมีได้จัดให้จำนวนกรรมการถูกต้องตามมาตรา ๗ ให้นำทะเบียนเรือก่อนทะเบียนเรือนั้นเสีย

เพื่อการนี้ ให้นำทะเบียนเรือมีอำนาจออกหมายเรียกบุคคลและพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องมาสอบถามได้

หมวด ๔

การจ้างและบริษัทธิอื่นเกี่ยวกับ

เรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้ว

มาตรา ๓๖ สัญญาจ้างเรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้ว นั้น ให้ทำเป็นหนังสือตามแบบพิมพ์ของกรมเจ้าท่า และ จดทะเบียนการจ้างต่อหน้านายทะเบียนเรือประจำเมืองท่า ขึ้นทะเบียนของเรือนั้น

ในเรื่องบริษัทธิตั้งระบุไว้ในมาตรา ๒๗๓ ถึงมาตรา ๒๗๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้ถือว่าเรือ ดังกล่าวมาแล้วเป็นอสังหาริมทรัพย์ และให้นำมาตรา ๒๘๕ ถึงมาตรา ๒๘๘ แห่งประมวลกฎหมายนั้นมาใช้บังคับและใน เรื่องการจดทะเบียนบริษัทธิดังกล่าวมาแล้ว ให้นาย ทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือเป็นพนักงาน เจ้าหน้าที

การจดทะเบียนตั้งบัญญัติไว้ในสองวรรคก่อนนั้น ให้จด ไว้ในสมุดทะเบียนและหมายเหตุไว้ในใบทะเบียน

มาตรา ๓๗ ถ้าจะต้องปฏิบัติตามความในมาตราก่อน
นอกเมืองทำขึ้นทะเบียนของเรือ ให้นายทะเบียนเรือหรือ
เจ้าพนักงานกงสุลสยามประจำเมืองทำหนึ่งเมืองทำใด แล้ว
แต่กรณี เป็นผู้ทำหน้าที่นายทะเบียนเรือประจำเมืองทำขึ้น
ทะเบียนของเรือ โดยหมายเหตุไว้ในใบทะเบียน แล้วส่ง
สำเนาให้นายทะเบียนเรือประจำเมืองทำขึ้นทะเบียนของเรือ
นั้นโดยด่วน เมื่อได้รับสำเนาเช่นนั้นแล้ว ให้นายทะเบียน
เรือประจำเมืองทำขึ้นทะเบียนของเรือจดข้อความนั้นไว้ใน
สมุดทะเบียน

หมวด ๕

ชื่อเรือ การเปลี่ยนแปลงเรือ การเปลี่ยนเมืองทำขึ้นทะเบียน
การจดทะเบียน การเปลี่ยนแปลง และการจดทะเบียนใหม่

มาตรา ๓๘ เรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้วจะใช้ชื่อ
อย่างอื่นให้ ผิดไปจากที่ได้จดทะเบียนไว้ไม่ได้

ชื่อของเรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้ว จะเปลี่ยนได้
ต่อเมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมเจ้าท่า

การขอเปลี่ยนชื่อเรือ ให้ทำตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๙ เมื่อได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนชื่อเรือแล้ว
การแก้ไขชื่อที่ตัวเรือ ในสมุดทะเบียน ในใบทะเบียน ใน

เอกสารอันทุกฉบับซึ่งเห็นว่าสมควร และการโฆษณาเกี่ยวกับ การเปลี่ยนชื่อเรือนั้น ให้ทำตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๐ เรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้ว เมื่อได้มี การเปลี่ยนแปลงตัวเรือหรือ ส่วนอื่น ของเรือให้ผิดไปจก ราชการซึ่งปรากฏอยู่ในใบทะเบียน ผู้ควบคุมเรือต้องแจ้งการ เปลี่ยนแปลงนั้นต่อนายทะเบียน เรือหรือ เจ้าพนักงาน กอง สยามประจำเมืองท่าที่มีการเปลี่ยนแปลง เช่นว่า นั้นโดยด่วน ถ้าที่ เมืองท่า นั้นไม่มีเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว ต้องแจ้งการ เปลี่ยนแปลงที่เมืองท่าแรกถึงซึ่งมีเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว

มาตรา ๕๑ ในการแจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียน เรือตามมาตราก่อน ให้ผู้ควบคุมเรือส่งใบตรวจเรือของพนักงานตรวจเรือกรมเจ้าท่าไปแสดงด้วย

ถ้า นายทะเบียน เรือที่ได้รับแจ้ง การ เปลี่ยน แปลงมิใช่ นายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือ ให้ นาย ทะเบียน เรือ นั้น หมาย เหตุ ราชการ เปลี่ยน แปลง ไว้ ใน ใบ ทะเบียนแล้วลงนามกำกับไว้ และให้รายงานราชการเปลี่ยนแปลง นั้นไปให้นายทะเบียนเรือ ประจำ เมือง ท่า ขึ้น ทะเบียน ของเรือทราบโดยด่วน

มาตรา ๔๒ ในการแจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อเจ้าพนักงาน
กงสุลสยามตามมาตรา ๔๐ ให้ผู้ควบคุมเรือส่งใบตรวจเรือ
ของพนักงานตรวจเรือกรมเจ้าท่า หรือถ้าไม่มีใบตรวจเรือเช่น
นั้น ก็ให้ส่งใบตรวจเรือของบุคคลผู้ซึ่งกรมเจ้าท่าได้ระบุไว้
หรือผู้ซึ่งมีความรู้ และฐานะที่เทียบกันได้อย่างใกล้เคียงไป
แสดงด้วย

ให้เจ้าพนักงานกงสุลสยามตามเหตุราชการการเปลี่ยนแปลง
แปลงนั้นไว้ ในใบทะเบียนแล้วลงนามกำกับไว้ และให้รายงาน
การเปลี่ยนแปลงนั้นไปให้นายทะเบียนเรือประจำเมือง
ทำขึ้นทะเบียนของเรือทราบโดยด่วน กับให้ส่งสำเนาใบ
ตรวจเรือของพนักงานตรวจเรือซึ่งรับรองว่าถูกต้องไปให้ด้วย

มาตรา ๔๓ เมื่อได้รับรายงาน การเปลี่ยนแปลง และ
เอกสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงแล้ว ให้นายทะเบียนเรือ
ประจำเมืองทำขึ้นทะเบียนของเรือส่งให้จัดทะเบียนการเปลี่ยนแปลง
แปลงนั้นไว้ และออกใบทะเบียนให้ใหม่

ถ้าเรือนั้นไม่อยู่ที่เมืองทำขึ้นทะเบียนของเรือ ให้นาย
ทะเบียนเรือประจำเมืองทำขึ้นทะเบียนของเรือส่งใบทะเบียน

วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๒๕๖

ใหม่ไปให้นายทะเบียนเรือหรือ เจ้าพนักงานกงสุลสยามที่ได้
รับแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้น แล้วแต่กรณี

เมื่อได้รับใบทะเบียนใหม่แล้ว ให้ผู้ควบคุมเรือขึ้นใบ
ทะเบียนเดิม ซึ่งต้องส่งไปให้นายทะเบียนเรือ ประจำเมืองท่า
ขึ้นทะเบียนของเรือเพื่อจัดการตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๑ เรือสยามที่ไต่จดทะเบียนไว้แล้ว จะขอ
โอนไปขึ้น ทะเบียนเรือ ณ เมืองท่าอื่น ภายในราชอาณาจักร
สยามก็ได้ คำขอให้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนเรือ
ประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือ นั้น โดยบุคคลทั้งหมดที่
ปรากฏในสมุดทะเบียนว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรือ นั้น

เมื่อมีผู้มาขอ โอน เมือง ท่าขึ้น ทะเบียนเรือ ตาม ความใน
วรรคก่อน ให้ นายทะเบียนเรือ ประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียน
ของเรือแจ้งการอนุญาตการโอนนั้นพร้อมทั้งส่งสำเนาเอกสาร
ต่าง ๆ อันเกี่ยวกับเรือและรายนามบุคคลทั้งหมดที่ปรากฏใน
สมุดทะเบียนว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียในเรือ นั้นไปให้นายทะเบียน
เรือประจำเมืองท่าที่มีความจำเป็นจะขึ้นทะเบียน

เมื่อนายทะเบียนเรือประจำเมืองท่าขึ้นทะเบียนใหม่ได้
รับเอกสารต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้น ให้จัดรายการของ
เอกสารเหล่านั้น และรายนามบุคคลทั้งหมดเช่นว่านั้นลง

ในสมุดทะเบียน แล้วออกใบทะเบียนให้ใหม่ ส่วนใบ
ทะเบียนเดิมให้เรียกคืน เมืองท่าขึ้นยอมเป็นเมืองท่าขึ้น
ทะเบียนของเรือนั้นต่อไป และให้เปลี่ยนชื่อเมืองท่าที่ตัว
เรือเป็นชื่อเมืองท่าใหม่

มาตรา ๔๕ การจดทะเบียนเรือสยามสิ้นใจด้วย
เหตุต่าง ๆ ตั้งระบุมไว้ ในมาตรา ๒๒

เมื่อ การ จด ทะเบียน เป็น เรือ สยาม ใต้ สิ้น ใจ ด้วย เหตุ
สูญหาย ถูกเพลิงเผาผลาญ อับปาง ทำลาย หรือถูก
ฉกฉวย จะ ขอ จด ทะเบียน ใหม่ เป็น เรือ สยาม ใต้ ก็ แต่ โดย
ปฏิบัติตามความในมาตรา ๑๒ เท่านั้น และในกรณีเช่นว่านี้
ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนใหม่

ค่าธรรมเนียมในการตรวจเรือตามมาตรานี้ ให้เรียก
เก็บเต็มอัตรา หรือ เพียงบางส่วนแล้วแต่พฤติการณ์
ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๖ เรือที่ไม่เคยจดทะเบียนเป็นเรือสยามมาขอ
จดทะเบียนเป็นเรือสยาม ต้องจดในชื่อเรือที่ใช้อยู่ในขณะ
ที่ขอจดทะเบียน ส่วนเรือที่เคยจดทะเบียนเป็นเรือสยาม
แล้วมาขอจดทะเบียนใหม่ต้องจดในชื่อเรือที่ใช้อยู่ในขณะ

ขอจดทะเบียน แต่ในคำร้องผู้ขอจดทะเบียนต้องแจ้งชื่อเรือกรรสุตท้ายที่ใช้อยู่ในขณะที่การจดทะเบียน เป็นเรือสยามได้เสียไป

หมวด ๖

สิทธิและหน้าที่พิเศษของเรือสยาม

มาตรา ๔๗ นอกจากจะมีความตกลงกับต่างประเทศเป็นอย่างอื่น เรือสยามซึ่งได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ และเรือมีขนาดต่ำกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ สำหรับการค้าในน่านน้ำสยาม ซึ่งเป็นของบุคคลตามมาตรา ๗ เท่านั้น จะทำการค้าในน่านน้ำสยามได้

บทบัญญัติในวรรคก่อนมิใช่บังคับแก่เรือของบุคคลธรรมดาที่เป็นคนต่างด้าวซึ่งมีขนาดต่ำกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ สำหรับการค้าในน่านน้ำสยาม

มาตรา ๔๘ ถ้ามิได้บุคคลผู้ไม่ต้องด้วยลักษณะที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือสยามได้ตามมาตรา ๗ เข้าหรือรับเอาไปโดยประการอื่น ซึ่งเรือสยามมีขนาดตามมาตรา ๘ สำหรับการค้าในน่านน้ำสยามที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้และเอาไปทำการค้าในน่านน้ำสยาม

มาตรา ๔๘ เรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้ว ในระหว่างเวลาที่คงใช้เรือ ต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้ประจำเรือ

๑. ใบทะเบียนหรือใบทะเบียนชั่วคราว แล้วแต่กรณี
๒. สัญญาคนประจำเรือ
๓. สัญญาเช่าเรือ ถ้ามี
๔. ใบตราส่ง ถ้ามี
๕. บัญชีสินค้าสำหรับเรือ
๖. สมุดปูมเรือ
๗. ใบปล่อยเรือและใบอนุญาตออกจากท่า ถ้ามี

เอกสารดังกล่าวแล้วนั้นนอกจากใบทะเบียนหรือใบทะเบียนชั่วคราว แล้วแต่กรณี รัฐมนตรีมีอำนาจกวดำเนินการให้ต้องมีได้ โดยออกเป็นกฎกระทรวง

เอกสารดังกล่าวข้างต้น อาจใช้พิสูจน์สัญชาติเรือได้ ส่วนภาษาและแบบพิมพ์ของเอกสารนั้น หากมิได้มีข้อความบัญญัติไว้ ในพระราชบัญญัตินี้ ก็ให้ทำตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๐ คนประจำเรือสยามสำหรับการค้าในน่านน้ำสยามที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ต้องมี

วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๔๕๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๒๖๐

จำนวนไม่น้อยกว่าอัตราที่อธิบดีกรมเจ้าท่าจะกำหนด และ
ต้องเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ
เจ็ดสิบห้า

คนประจำเรือสยามที่กล่าวในวรรคก่อนต้องมีคุณสมบัติ
และพินความรู้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๑ เรือสยามเท่านั้นที่มีสัญชาติสยามได้
ถ้าเรือลำใดซึ่งมิใช่เรือสยาม ใช้ธงชาติสยามเพื่อแสดง
ให้เห็นว่าเป็นเรือสยาม ต้องถือว่าเรือลำนั้นฝ่าฝืนพระราช
บัญญัตินี้

มาตรา ๕๒ ผู้ควบคุมเรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้ว ต้อง
จัดให้มีการชักธงชาติสยามในเมื่อ

๑. เรือราชนาวี หรือเรือราชการปฏิบัติการตามพระราช
บัญญัตินี้ หรือผู้มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายสั่งสัญญาณ
สั่งให้ชักธงชาติ

๒. ผ่านเรือรบสยามหรือเรือรบต่างประเทศ

๓. ขณะเรือเข้าหรือออกจากเมืองท่าสยาม และเมือง
ท่าต่างประเทศ

๔. ขณะเรืออยู่ในเมืองท่าสยามตั้งแต่เวลา ๘ นาฬิกา จนถึงเวลาอาทิตย์ตก

ให้รัฐมนตรีมีอำนาจยกเว้นเรือบางขนาดมิต้องปฏิบัติตามบทแห่งมาตรานี้ได้ โดยออกเป็นกฎกระทรวง

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้ผู้ควบคุมเรือหรือเจ้าของเรือสยาม ถูกรัดโทษ กระทบการใด ๆ โดยเจตนาจะให้พนักงานเจ้าท่าที่ผู้มีอำนาจตรวจเรือเข้าใจผิดไปว่าเรือนั้นเป็นเรือต่างประเทศ

มาตรา ๕๔ เรือของบุคคลตามมาตรา ๗ อันพึงจดทะเบียนเป็นเรือสยามได้ตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ยังมีได้จดทะเบียนก็ดี หรือเรือซึ่งได้จดทะเบียนเป็นเรือสยามแล้ว แต่การจดทะเบียนได้สิ้นไปด้วยเหตุต่าง ๆ ตั้งระบุไว้ในมาตรา ๒๒ ก็ดี ไม่ชอบที่จะได้รับประโยชน์อันเรือสยามจะพึงได้รับตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ในเรื่องเสียค่าธรรมเนียมต้องใช้ค่าปรับ ถูกปรับ และต้องรับโทษเพื่อความผิดใด ๆ อันเกิดขึ้นในเรือ หรือโดยคนประจำเรือ ให้จัดการแก่เรือนั้น เช่นเดียวกับเป็นเรือสยามที่ได้จดทะเบียนแล้ว

หมวด ๗

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๕๕ ในกรณีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือ
ในกรณีความผิดที่เกิดขึ้นในเรือสยาม ให้ถือว่าเจ้าพนักงาน
ต่อไปนี้เป็นพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตาม
ความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย เมื่อ
ปฏิบัติตามมาตรา ๗๘ และมาตรา ๘๒ แห่งประมวลกฎหมาย
นี้

๑. เจ้าท่า หรือผู้รักษาการแทนเจ้าท่า

๒. นายทหารชั้นสัญญาบัตรผู้ทำหน้าที่ดังต่อไปนี้ คือ ผู้
บังคับบัญชาข้อม ผู้บังคับการเรือ หรือผู้บังคับการกองทหาร
แห่งราชนาวี

๓. เจ้าพนักงาน ประมงหรือเจ้าพนักงาน สุลกากรตั้งแต่
ตำแหน่งประจำแผนกขึ้นไป

๔. เจ้าพนักงานอื่น ๆ ซึ่งรัฐมนตรีได้แต่งตั้งเพื่อการนี้
เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ เจ้าพนักงานประมงและ
เจ้าพนักงานสุลกากรต่ำกว่าตำแหน่งประจำแผนกลงมา ให้
ถือว่าเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ

มาตรา ๕๖ ในกรณีต่อไปนี้ จะกักเรือ หรือยึดเอกสารเกี่ยวกับเรือ หรือทั้งสองประการก็ได้

๑. ในกรณีฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๕๓

๒. ในกรณีความผิดอื่นใดที่เกิดขึ้นในเรือ และมีอัตราโทษจำคุกกำหนดไว้ในกฎหมายอย่างต่ำสิบปี หรือสูงกว่านั้น

มาตรา ๕๗ ให้เจ้าพนักงานต่อไปนี้ มีอำนาจกักและยึดตามความในมาตราก่อน

๑. พนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และอนุมาตรา ๑ อนุมาตรา ๒ และอนุมาตรา ๔ แห่งมาตรา ๕๕

๒. เจ้าพนักงานศุลกากรตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้ากองขึ้นไป การกักหรือการยึดเช่นว่านั้น ห้ามมิให้กักหรือยึดเกินกว่าสองวัน โดยมีได้รับอนุญาตจากศาล การนับระยะเวลาเวลานั้น ถ้าเรืออยู่ในเมืองท่าสยาม ให้เริ่มนับตั้งแต่วัน

วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๔๘๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๒๖๕

ที่กักเรือหรือยึดเอกสาร ถ้าเรือมิได้อยู่ในเมืองท่าสยาม
ให้นำเรือเข้ามาในเมืองท่าสยามโดยด่วน และระยะเวลา
เช่นว่านั้น ให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่เรือถึงเมืองท่าสยาม

ถ้าเจ้าพนักงานเห็นเป็นการสมควรที่จะขยายการกักหรือ
การยึดออกไปเกินกว่าสองวัน ก็ให้ยื่นคำร้องต่อศาลภายใน
ระยะเวลาเช่นว่านั้น ในกรณีเช่นนี้ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจ
กักหรือยึดต่อไปได้ จนกว่า จะได้ มีคำชี้ขาด ของศาล ชั้นต้น
คำชี้ขาดนี้ให้ถือว่า เป็นอันถึงที่สุด

ให้เจ้าพนักงาน หรือศาลโดยคำขอของเจ้าพนักงาน
แล้วแต่กรณี กักเรือหรือยึดเอกสารจนกว่าจะได้ปฏิบัติถูก
ต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ที่ได้ฝ่าฝืน หรือตามความ
ต้องการของบทกฎหมายอื่น

มาตรา ๕๘ การจดทะเบียน การจตราขายการ การแก้ไข
หรือ การถอน ทะเบียน อันจะ ฟังกระทำ ตาม พระราชบัญญัตินี้
เมื่อนายทะเบียนเรือเรียกร้องก็ให้บุคคลผู้เกี่ยวข้อง นำพยาน
หลักฐานที่เกี่ยวกับการนั้น มาแสดง จนเป็นที่พอใจของ
นายทะเบียนเรือว่าได้ปฏิบัติตาม เงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดไว้
ในพระราชบัญญัติ และกฎ กระทรวง ซึ่งออกตามความในพระ
ราชบัญญัตินี้แล้ว

มาตรา ๕๘ ในระหว่างเวลาทำงานตามปกติ ผู้มีส่วนได้เสียคนใด เมื่อได้เสียค่าธรรมเนียมตามอัตราในกฎกระทรวงแล้ว ชอบที่จะตรวจรายการในสมุดทะเบียนเรือสยามของเมืองท่าใด ๆ ซึ่งเป็นเมืองท่าขึ้นทะเบียนของเรือหรือตรวจหลักฐานเกี่ยวกับยานั้น หรือหลักฐานอื่นซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่าเห็นสมควร หรือจะขอให้คัดสำเนาทั้งหมดหรือบางส่วนพร้อมด้วยคำรับรองว่าถูกต้องมอบให้ก็ได้

มาตรา ๖๐ ให้กรมเจ้าท่าออกรายการ การจดทะเบียนเรือหรือการจดทะเบียนเรือสยาม ส่งไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นคราว ๆ โดยมีชักช้า

มาตรา ๖๑ ให้เจ้าท่ามีอำนาจ กระทบการ เปรียบเทียบความผิดที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ที่มีโทษปรับสถานเดียวได้

มาตรา ๖๒ ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวง เศรษฐ การมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราขึ้นสูงตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และการอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๓ ผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๗
มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม มาตรา ๑๘
มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๕ วรรคสอง
มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐
วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๕ วรรค
หนึ่ง มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๐ หรือมาตรา
๕๒ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๖๔ ผู้ควบคุมเรือผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๔๘
มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ถ้าความผิดที่เกิดขึ้นนั้น เกี่ยวกับ ใบ ทะเบียน หรือ ใบ
ทะเบียนชั่วคราวต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท หรือ
จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๖๕ ในกรณีที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๔๗ มาตรา
๕๐ หรือ มาตรา ๕๑ ผู้ควบคุมเรือมีความผิดต้องระวางโทษ
ปรับไม่เกินสองพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้ง
ปรับทั้งจำ

มาตรา ๖๖ ผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๔๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๖๗ ผู้ที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๕๓ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๕๑ ศาลจะสั่งริบเรือ เครื่องประกอบเรือ ผลประโยชน์ที่ได้จากเรือนั้น และวัตถุที่ใช้ทำการฝ่าฝืนนั้นเสียก็ได้

หมวด ๕

บทบัญญัติเฉพาะกาล

มาตรา ๖๕ ภายในกำหนดเวลาสาม ปีนับแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ เรือทะเลมีขนาดตามมาตรา ๘ สำหรับการค้ำในน่านน้ำ สยามอันเป็นของบุคคลผู้ไม่ต้องด้วยลักษณะที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือสยามได้ตามมาตรา ๗ ซึ่งได้ลงทะเบียนไว้ และรับใบอนุญาตจากกรมเจ้าท่าก่อนวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ ให้ทำการตามมาตรา ๔๗ และมาตรา ๕๑ วรรค

หนึ่งได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้บังคับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้
เว้นแต่มาตรา ๗ มาตรา ๘ และบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องแก่มาตรา
นั้น ๆ

ส่วน เรือสำน้ำ มีขนาดตามมาตรา ๘ สำหรับการ ค้ำใน
น่านน้ำ สยามอัน เป็นของบุคคลผู้ไม่ต้องด้วย ลักษณะที่จะถือ
กรรมสิทธิ์เรือสยามได้ตามมาตรา ๗ ซึ่งได้รับใบอนุญาตจาก
กรมเจ้าท่าก่อนวันประกาศพระราชบัญญัตินี้ ภายในกำหนด
เวลาสองปีนับแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ทำการตาม
มาตรา ๔๗ ได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้บังคับบทแห่งพระราชบัญญัติ
นี้ เว้นแต่มาตรา ๗ มาตรา ๘ และบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องแก่
มาตรานั้น ๆ

เมื่อพ้นกำหนดสามปี หรือสองปีแล้ว แล้วแต่กรณี
ถ้าพิจารณาเห็นว่าน่านน้ำสยามส่วนใดยังมีจำนวน เรือสยาม
ทำการตามมาตรา ๔๗ ไม่พอแก่ความต้องการของประเทศ
รัฐมนตรี มีอำนาจอนุญาตให้ เรือ ของ บุคคลผู้ไม่ต้องด้วย
ลักษณะที่จะถือกรรมสิทธิ์เรือสยามได้ตามมาตรา ๗ ตั้งกล่าว
มาแล้ว ทำการตามมาตรา ๔๗ ต่อไปได้ มีกำหนดคราวละ
ไม่เกินสองปี แต่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีเห็นสม
ควรกำหนดขึ้น

ในระหว่างเวลาสามปีหรือสองปีตั้งกล่าวข้างต้น แล้วแต่กรณี เรือตามที่กล่าวในมาตรานี้เปลี่ยนแปลงอัตราค่าระวางหรือค่าโดยสารโดยมิได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีก็ดี หรือเรือที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีให้ทำการตามมาตรา ๔๗ ต่อไป ได้ภายหลัง กำหนดเวลานั้น ๆ ฝ่ายเงินเงื่อนไขที่รัฐมนตรีได้กำหนดขึ้นก็ดี ห้ามมิให้เรือนั้นได้รับประโยชน์ตามมาตรานี้

มาตรา ๗๐ ภายในกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ถ้าปรากฏว่าบุคคลที่จะใช้เป็นคนประจำเรือได้ ยังมีจำนวนไม่พอแก่ความต้องการของประเทศ หรือมีเหตุอันอันสมควรอนุญาตให้มีการผ่อนผันเป็นพิเศษชั่วคราว ก็ให้อธิบดีกรมเจ้าท่ามีอำนาจสั่งอนุญาตผ่อนผันจำนวน คุณสมบัติ พื้นความรู้และอัตราคนประจำเรือตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๐ ได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

การขออนุญาตเช่นนั้น ให้ผู้ควบคุมเรือ หรือเจ้าของเรือหรือผู้แทนทำเป็นหนังสือยื่นต่ออธิบดีกรมเจ้าท่า และในระหว่างพิจารณาคำขออนุญาตนั้น มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๐ มาใช้บังคับแก่เรือนั้น

วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๒ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖ หน้า ๒๗๐

การอนุญาตนั้นให้ออกใบสำคัญกำหนดประเภทคนประจำเรือ ชั้นความรู้ จำนวน กำหนดเวลาที่อนุญาต และอื่นๆให้ไว้แก่ผู้ขอเพื่อนำออกแสดงเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ขอตรวจ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

บัญชีค่าธรรมเนียมอัตราขั้นสูง
 ต่อกฎหมายพระราชบัญญัติเรือสยาม พุทธศักราช ๒๔๘๑

ประเภท	จำนวนเงิน	
	บาท	สตางค์
<u>เนียมจดทะเบียนเรือสยาม</u>		
เรือขนาดต่ำกว่า ๑๐ ตันกรอสส์	ไม่เกิน	๓ -
เรือขนาดตั้งแต่ ๑๐ ตันกรอสส์ขึ้นไป	ไม่เกิน	๑๐๐ -
<u>เนียมการโอนกรรมสิทธิ์ การจำนอง หรือการโอนเมืองท่าขึ้นทะเบียน</u>		
เรือขนาดต่ำกว่า ๑๐ ตันกรอสส์	ไม่เกิน	๒ -
เรือขนาดตั้งแต่ ๑๐ ตันกรอสส์ขึ้นไป	ไม่เกิน	๑๐๐ -
<u>เนียมการหมายเหตุแก้อุบัติเหตุในสัญญา</u>		
ไม่เพิ่มทุนทรัพย์	ไม่เกินครั้งละ	๕๐ -
เพิ่มทุนทรัพย์ ร้อยบาทแรกหรือต่ำกว่าร้อยบาท	ไม่เกินครั้งละ	๑ -
ร้อยบาทหลังหรือเศษของร้อยบาท	ไม่เกินร้อยละ	๒๐ -
แต่ฉบับหนึ่งไม่เกิน		๑๐๐ -
<u>เนียมการเปลี่ยนชื่อเรือ การออกใบทะเบียนแทนใบเก่า การออกใบทะเบียน</u>		
การออกใบผ่านเมืองท่าชั่วคราว		
ครั้งละ	ไม่เกิน	๔ -
<u>เนียมการคัดสำเนาหลักฐาน</u>		
ไม่เกิน ๑๐๐ คำ	ไม่เกิน	๑ -
เกิน ๑๐๐ คำ ต้องเพิ่มอีกทุก ๑๐๐ คำหรือเศษของ ๑๐๐ คำ	ไม่เกินร้อยละ	๑๐ -
<u>เนียมอื่น ๆ</u>	ไม่เกิน	๒ -